

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til de offentlige

Afgangs- og Aarsprøver

i

Herlufsholms lærde Skole

i Juli 1874.

Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten i Skoleaaret
1873—74. Af Rektor, Dr. Joh. Forchhammer.

Nestved,
Bangs Bogtrykkeri.

Efterretninger

om

Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt

fra Juni 1873 til Juni 1874,

meddelte af

Joh. Forchhammer.

Examina.

Afgangsexamen i 1873. Den skriftlige Prøve for Dittenderne afholdtes, som forordnet, den 14de, 16de og 17de, for fjerde Klasse den 16de og 17de Juni over de Opgaver, som Ministeriet havde udsendt; den mundtlige Del af Afgangsprøven afholdtes fra den 27de Juni til 2den Juli. Undervisningsinspektøren, Konferentsraad Madvig, deltog i Bedømmelsen af skriftlig Latin, Græsk og Historie, Professor Steen i skriftlig og mundtlig Arithmetik og Geometri, og begge førte tillige Tilsyn ved fjerde Klasses Examen henholdsvis i Latin og de matematiske Fag. Meddommere ved Afgangsprøven vare desuden efter Indbydelse Pastor A. Listov i dansk Udarbejdelse I. II. og Godsejer, Cand. polyt. J. de Neergaard i Naturlære.

Til Prøven indstillede sig 12 Disciple. Af dem erholdt 3 første, 7 anden og 1 tredie Karakter. Tillige bestode 2 Privatister Prøven her ved Skolen, en med første og en med anden Karakter. Navnene og de særlige Fagkarakter ville sees af omstaaende Liste.

Afgangsexamen 1873.

De Dimitteredes Navne.	Dansk Udarb. I.	Dansk Udarb. II.	Latin skriftlig	Latin mundtlig.	Græsk.	Historie.	Arithm.	Geometri.	Naturl.	Points.	Hoved-karakter.
Jens Fred. Karl Christian Tøfte	mg.	mg.	mg— $\frac{1}{3}$	mg.	mg+ $\frac{1}{2}$	ug.	mg.	mg— $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{3}$	75.	Forste.
William Peder Ludvig Weihe	ug— $\frac{1}{3}$	mg.	mg— $\frac{1}{3}$	g+ $\frac{1}{2}$	mg+ $\frac{1}{6}$	g— $\frac{1}{6}$	mg+ $\frac{1}{6}$	mg+ $\frac{1}{6}$	ug— $\frac{1}{3}$	69.	Forste.
Frederik Vilhelm Müller . . .	mg— $\frac{1}{3}$	mg.	g— $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{3}$	mg.	g+ $\frac{1}{3}$	g+ $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{6}$	mg— $\frac{1}{3}$	65.	Forste.
Johs. P. Frideurich Kaarsberg	g+ $\frac{1}{3}$	g.	g— $\frac{1}{6}$	g— $\frac{1}{6}$	mg— $\frac{1}{6}$	mg— $\frac{1}{3}$	g+ $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{3}$	59.	Anden.
Valdemar Paulsen	g— $\frac{1}{3}$	tg+ $\frac{1}{3}$	g.	tg+ $\frac{1}{2}$	g+ $\frac{1}{3}$	g+ $\frac{1}{2}$	g+ $\frac{1}{2}$	g+ $\frac{1}{3}$	mg.	52.	Anden.
Jakob Edvard Neergaard . .	g+ $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{3}$	tg+ $\frac{1}{3}$	tg.	g+ $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{3}$	mg.	g+ $\frac{1}{2}$	ug.	57.	Anden.
Johan Fred. Bernhard Lakjer	g+ $\frac{1}{3}$	g.	tg.	g.	g+ $\frac{1}{6}$	g+ $\frac{1}{2}$	mg— $\frac{1}{6}$	mg+ $\frac{1}{6}$	ug.	58.	Anden.
Hans Sophus Kaarsberg . . .	mg.	mg.	tg.	g— $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{6}$	g+ $\frac{1}{2}$	tg.	g— $\frac{1}{3}$	g.	49.	Anden.
Frederik Alstrup Willerup . .	mg— $\frac{1}{3}$	mg.	g+ $\frac{1}{3}$	mg.	g+ $\frac{1}{2}$	mg— $\frac{1}{3}$	g— $\frac{1}{6}$	g+ $\frac{1}{3}$	g— $\frac{1}{3}$	62.	Anden.
Frderik Christian Mølke . . .	tg+ $\frac{1}{3}$	mg— $\frac{1}{3}$	tg— $\frac{1}{3}$	tg+ $\frac{1}{2}$	g.	tg+ $\frac{1}{3}$	tg— $\frac{1}{6}$	g— $\frac{1}{6}$	g— $\frac{1}{3}$	30.	Tredie.
Otto Mortensen	g.	g+ $\frac{1}{3}$	tg+ $\frac{1}{3}$	g.	g+ $\frac{1}{6}$	tg+ $\frac{1}{3}$	g+ $\frac{1}{6}$	g+ $\frac{1}{3}$	mg.	50.	Anden.
Privat forberedte:											
Adolf Constantin Meyer	ug— $\frac{1}{3}$	mg.	g— $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{3}$	ug.	mg+ $\frac{1}{3}$	mg+ $\frac{1}{3}$	ug.	78.	Forste.
Christian William Haugsted	g.	g— $\frac{1}{3}$	g— $\frac{1}{3}$	g.	g+ $\frac{1}{3}$	g— $\frac{1}{6}$	g— $\frac{1}{6}$	md+ $\frac{1}{2}$	g+ $\frac{1}{3}$	42.	Anden.

Skolens Aarsprøve afholdtes i 1873 med den For-
deling af Fag og Klasser, som findes anført i Slut-
ningen af forrige Aar Indbydelsesskrift. Efter Aars-
prøvens Slutning opflyttedes fra 7de Klasse B de der-
værende 7 Disciple, fra 4de Klasse 7 af 10, fra 3die
7 af 13, fra 2den 15 af 17, fra 1ste 9 af 15, fra For-
beredelsesklassen 9 af 14.

Halvaarsprøven foretoges i December. Den var for
VII's Vedkommende ordnet væsentligt som Afgangs-
examen, for V og IV's Vedkommende som den nye
Afgangs- og Aarsprøve (efter Lov af 1ste April 1871).
I de andre Klasser var Prøven overvejende eller ude-
lukkende skriftlig.

Lærersondalet.

Under 16de August 1873 blev Adjunkt ved Her-
lufsholm Skole og Opdragelsesanstalt, A. F. Boye kon-
stitueret som Adjunkt ved Roskilde Skole. Viceinspek-
tør, Adjunkt Schousboe, har i dette Skoleaar havt
Tjenstledighed; Viceinspektørens Gjerning har mid-
lertidig været overtaget af Adjunkt Markman.

Disciplene.

Efter den offentlige Prøve i 1873 afgik herfra til
Universitet: Jens F. K. C. Toft e, William P. L. Weihe,

Frederik V. Müller, Frederik A. Willerup, Johannes P. F. Kaarsberg, J. Frits B. Lakjer, J. Edvard Neergaard, Valdemar Paulsen, Otto Mortensen, Hans S. Kaarsberg, Frederik C. Moltke.

Fremdeles udgik under eller efter Examen C. P. Borries for at gaa til Landvæsenet, Chr. Holten og D. le Maire til Privat-Undervisning, P. A. Ringberg for at blive dansk Jurist.

Ved Afgangsprøven optoges 22 nye Disciple, saa at Herlufsholm begyndte Skoleaaret 1873—74 med 94 Disciple og desuden en skolesøgende (Søn af Rektor). I Skoleaaret ere udmeldte af III Klasse H. R. C. Knudsen for at blive Gartner, E. Drechsel (nyoptagen) af Helbredshensyn; af II Klasse H. B. Jansen (Viborg Skole), O. Lakjer (Vordingborg Realskole), C. A. V. Schaedtler (til Handelen), H. F. J. Br. Løvenhielm (den militære Vej), H. E. Th. Hartnack (Landmand); af I Klasse H. M. G. Bauditz (til et Haandværk), E. L. Scheibel (Privat-Undervisning), C. J. F. Schmidt (Kjøbenhavn). Da der i Skoleaarets Løb med Hs. Excellence Forstanderens Samtykke ere optagne to Disciple (Slesvigere), tæller Skolen den 1ste Juni 85 Disciple (og en skolesøgende), som her opføres efter den Plads, de indtage i Klasserne ifølge Sammentællingen for April Maaned, VI og V Klasse efter Udfaldet af Halvaarsprøven. Faderens Stand er anført i Parenthes. De ifjor optagne Disciple ere betegnede med *; deres Fødsels-Aar og Dag ere tilføjede.

Dimittenderne.

1. Joachim L. Moltke (Kammerherre, Lensgreve M. til Bregentved, Storkors af Dbg.).
2. Carl P. J. Leuning (afd. Justitsminister L.).
3. Viggo V. Holm (Justitsraad H. i Helsingør).
4. C. Valdemar H. H. Baland (afd. Major B.).
5. H. V. Julius Meyer (Overretsprokurator M. i Kjøbenhavn).
6. A. Vilhelm Bille-Brahe (Kammerherre, Stiftamtmand Baron B.-B., Kmdr. af Dbg.).
7. P. J. Louis S. Nielsen (Pastor N. i Butterup)*).

V Klasse.

1. Michael Petersen-Friis (Stedfader: Forpagter F. paa Lindersvold).
2. Carl M. Friderichsen (Borgmester F. i Vordingb.).
3. Mathias Wad (Pastor W. i Korsør, R. af Dbg.).
4. Harald Sehested (Hofjægermester de S. til Broholm, R. af Dbg.).
5. Carl G. D. Bech (Læge B. i Kjøge).
6. Hugo Adsersen (Kapit. A. i Kjøbenhavn, R. af Dbg.).
7. Johannes P. H. Balle (Pastor B. i Aversie)*).

IV Klasse.

1. J. Georg V. A. Bruun (Overretssagf. B. i Maribo).
2. J. Sophus Müller (Proprietair M. Flensborggaard).
3. Søren C. Ørsted (Pastor Ø. i Simmerbølle paa Langeland).
4. Georg V. Reumert (Prof., Dr. med. R., Distriktslæge i Odense, R. af Dbg.).

*) Indtager denne Plads som syg ved Halvaarsprøven.

5. Christian L. Andersen (Proprietair A. til Lønningegaard).
6. Søren K. Nielsen (Skolelærer N. i Ulse).
7. Ferdinand Kolbye (Kammerraad K., Stenhus ved Holbæk).
8. C. Johannes B. Davidsen (Pastor D., Taulov i Jylland).
9. Axel H. Bille-Brahe (Broder til Nr. 6 i VII).

III Klasse.

1. N. Aage Gad (afd. Kancelliraad G., By- og Herredsfoged i Thisted).
2. Nicolai C. Müller (Broder til Nr. 2 i IV Kl.).
3. Julius Jespersen (afd. Pastor J. til Hundslund i Jylland).
4. Adolph L. Hansen (Skomagermest. H. i Stubberup).
5. Vilhelm A. Albeck (afd. Farver A. i Assens).
- 6*. Holger Sebested (Broder til Nr. 4 i V Kl.), f. 2den April 1860.
7. Frederik P. G. Salicath (Borgmester S. i Storehedinge).
8. Tage E. Schack (afd. Pastor S. til Hersted-Øster og -Vester).
9. Johannes J. V. Hansen (Pastor H. i Hammer).
10. Carl L. Johansen (afd. Pastor J. til Vridsted i Jylland).
11. Otto H. Jørgensen (Pastor J. i Førsløv).
12. Henrik E. Hansen (Proprietair H., Taagerudsgaard paa Lolland).

13. Carl J. M. Hansen (afd. Kapitain H.).
14. Sophus V. Falkenskjold (Lieutenant F., Forpagter paa Eleshult i Skaane, Dbmd.).
15. Valdemar Jensen (Vinhandler J. i Odense).
16. H. Christian Selmer (Pastor S. i Fensmark).
17. Constantin F. Kjer (Cand. philol. K.).
18. Eggert Johnsen (Assistent J. ved den grønlandske Handel paa Egedesminde).

II Klasse.

1. J. Oskar N. Johansen (Barber J. i Korsør).
- 2*. Constantin Brun (Oberst B. i Kjøbenhavn, R. af Dbg.), f. 5te Okt. 1860.
- 3*. Jacob L. H. Grønbech (Proprietair G. i Kjøbenhavn), f. 17de Dec. 1860.
4. J. Christian D. Riis (Postmester R. i Vordingb.).
- 5*. C. E. Valdemar Joost (Lærer J. i Gammel-Haderslev), f. 28de Mai 1858.
- 6*. Peter Nansen (Pastor N. i Nestved), f. 20de Jan. 1861.
7. Peder Th. Foldberg (Fabrikant F., Rennebäck i Skaane).
8. Knud Chr. Ludvigsen (Grosserer L. i Kjøbenhavn).
- 9*. Just S. Schwarz (Pastor S. i Vistofte), f. 11te April 1859.
- 10*. Carl F. Philip (Grosserer Ph. i Kjøbenhavn), f. 13de Jan. 1861.
11. L. August Grønvold (Kjøbmand G. i Slagelse, R. af Dbg.).
12. Oskar F. Müller (Proprietair M., forhenværende Ejer af Svinningegaard).

I Klasse.

1. Andreas P. R. Jørgensen (Broder til Nr. 11 i III Kl.).
2. Victor Kolbye (Broder til Nr. 7 i IV Kl.)
3. Olaf Finsen (Amtmand F. paa Færøerne).
4. Carl J. F. Bülow (afd. Fuldmægtig v. B.; Væрге: Kammerjunker v. B., Inspektør ved Klasselotteriet).
5. F. Leopold F. J. P. M. Redsted (Kapitain, Postmester R., R. af Dbg., i Stubbekjøbing).
- 6*. Asmus S. Askow (Skrædermester A. i Aabenraa), f. 9de Febr. 1860.
- 7*. Julius J. Lind (Sekretær, Graver L. Kjøbenhavn), f. 14de Jan. 1860.
- 8*. C. A. Valdemar Blad (Vexelmægler B. i Kjøbenhavn), f. 9de Maj 1860.
9. Paul J. Grønvold (Broder til Nr. 11 i II Kl.).
10. Rowland H. H. Grøn (Grosserer G. i Kjøbenhavn, R. af Dbg.).
11. Theodor E. E. Rundin (afd. Grosserer R. i Kjøbenhavn).
12. J. Georg Forchhammer (Rektor, Dr. phil. F.).
- 13*. F. C. C. Herluf T. Bonnez (Herredsfoged, Kancelliraad B. i Ebeltoft), f. 14de Jan. 1861.
14. J. H. Thorning Paludan (Pastor P. paa Fejø).
15. C. L. Alfred Prior (Varemægler P. i Kjøbenhavn).
16. Hans B. Jansen (Kammerassessor J., Toldforvalter i Assens).
- 17*. L. Martin M. Christensen (Proprietær C. i Kjøbenhavn), f. 24de Jan. 1862.
18. Ivar Levy (Grosserer L. i Kjøbenhavn).

- 19*. Niels Christian Brorson (Korpslæge B. i Helsingør), f. 6te August 1861.
- 20*. Valdemar A. V. Tegner (Kapitain T.), f. 15de Maj 1862.
- 21*. Carl F. Ahlefeldt - Laurvigen (Hofjægermester, Greve A.-L. til Møllerup), f. 12te Aug. 1861.

Forberedelsesklassen.

1. Herman A. J. Bauditz (afd. Kammerj., Major B.).
 2. Jens J. Christiansen (Amtsforvalter C. i Assens, R. af Dbg.).
 - 3*. Christian Blom (afd. Herredsfuldmechtig B.), f. 23de Aug. 1862.
 4. J. Louis H. Paludan (Broder til Nr. 14 i I Kl.).
 - 5*. E. F. C. Johannes Langhoff (Professor L., Sognepræst til Bødstrup, R. af Dbg.), f. 25de Aug. 1861.
 - 6*. Carl C. S. Christensen (Skolelærer C. i Snertinge), f. 18de April 1863.
 - 7*. Carl J. Brorson (Broder til Nr. 19 i I Kl.), f. 6te Okt. 1862.
 - 8*. F. Emil F. J. Arps (Kjøbmand A. i Flensborg), f. 30te Okt. 1861.
 - 9*. P. Christian Jacobsen (Gartner Jacobsen, Frydenlund), f. 25de Maj 1862.
 - 10*. Peter A. Hansen (afd. Handelsagent H. i Flensborg), f. 15de Aug. 1860.
 - 11*. Herman C. Olsen (Værtshusholder O. i København), f. 18de Okt. 1862.
 12. Valdemar Levy (Broder til Nr. 18 i I Kl.).
-

Det **aarlige Kontingent** for en Discipel paa Herlufsholm er 240 Rd. som Vederlag for Undervisning, Bøllig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdomstilfælde Lægehjælp og Medicin.

Nye Disciple optages ikke i Skoleaarets Løb. **Anmeldelser om Aspiranter** til de Pladser, der blive ledige ved Slutningen af Skoleaaret, indsendes til Stiftelsens Forstander, Hs. Excell. Gehejmerraad Hall, inden Udgangen af Maj Maaned; foruden Drengens fulde Navn og Fødselsdatum maa deri opgives, hvad han har læst, og hvilken Klasse han forberedes til.

Der turde være Anledning til at gjøre Forældre og Værger opmærksomme paa, at Udmeldelser altid maa tilstilles Rektor inden Udgangen af den Maaned, hvori Disciplen skal forlade Skolen; for enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden den 1ste i en Maaned, maa denne Maaned's Kontingent betales. Udmeldelser i Juleferien bør altsaa tilstilles Rektor inden December Maaned's Udgang og i Sommerferien inden Juli Maaned's Udgang.

Undervisningen.

Herlufsholm Skole har ingen Realklasser, men Undervisningen beregnes paa fuldstændig Gjennemførelse af begge de ved Lov af 1ste April 1871 fastsatte Retninger for den lærde Skole, den mathematisk-naturvidenskabelige og den sproglig-historiske. Naar den nye Ordning næste Aar bliver gennemført, vil Skolen foruden Forberedelsesklassen komme til at bestaa af

6 etaarige Klasser (I—VI). Iaar vil Afgangsexamen til Universitetet sidste Gang blive taget efter den gamle Ordning. I IV Klasse er der for Tiden 1 Discipel, der har valgt den mathematisk-naturvidenskabelige Retning, i III Klasse 5. Til Forældre og Værger for Disciple i II Klasse er følgende Cirkulære udsendt:

Ifølge Loven af 1ste April 1871 indtræder Tvedelingen i den lærde Skole allerede ved Indtrædelsen i den ny 3die Klasse, idet der her stilles et Valg imellem Undervisning i Græsk og i Naturlære. De, der ønske at indtræde i den sproglig-historiske Afdeling, ville lære Græsk, de, der vælge den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling, Naturlære.

Særligt vilde jeg henlede Opmærksomheden paa den Bestemmelse i Lovens § 5, hvorefter den ved Udgangen af 4de Klasse afholdte Aars- eller Hovedexamen, naar den er bestaaet med et vist Pointsantal, giver samme Adgang til højere Undervisningsanstalter og Fagexamina som Afgangsexamen af højere Grad for Realdisciple og den almindelige Forberedelsesexamen ved Universitetet af samme Grad.

Uagtet denne Ret baade gjælder dem, der vælge Græsk og Naturlære, skulde jeg dog henstille, om der ikke for dem, der ikke skulle fortsætte Skolegangen ud over 4de Klasse, men derfra gaa over i en praktisk Livsstilling, maatte være særlig Anledning til at vælge Naturlære.

Af Disciplene have i dette Skoleaar 3 helt været fritagne for at deltage i de **gymnastiske Øvelser**, og 15 have været fritagne i over 5 Timer; men af disse 15 have 8 kun været fritagne i den Tid, de henlaa paa Sygestuen. For de øvrige 7 samt for de 3 helt fritagne have Fritagelserne været betingede af følgende Aarsager:

	Helt fritagne.	Fritagne for en Tid.
Sygdomme i Nervesystemet	»	2
do. i Aandedrætsorganerne . .	»	»
do. i Blodcirkulationsorganerne	»	»
do. i Underlivsorganerne*) . .	»	»
do. i Overextremiteterne . . .	»	3
do. i Underextremiteterne . . .	2	2
Forskjellige ydre Betændelser . . .	1	»

Siden Efteraaret 1868 har der bestaaet en **Snitteskole** paa Herlufsholm, hvor de Disciple, der ønske det, mod en passende Godtgjørelse under Tegnælæreren, Hr. Bertelsens, Vejledning øves i Haandfærdighed (Savning og Snitning). Den er gjerne i Virksomhed de 6 Vintermaaneder, undertiden noget længere, og har været godt besøgt især af de yngre Disciple. I Aar har Snitteskolen faaet et bedre og rummeligere Lokale, hvor 30 Disciple samtidigt kunne arbejde, og i et særligt Værelse en Høvlebænk, hvor de fremmeligere Disciple kunne arbejde under en Snedkers Vejledning.

*) 3 af Disciplene lide af Brok, der fuldstændigt og med Lethed holdes tilbage ved Bandage; de have derfor deltaget i Øvelserne.

For at gjøre Adgangen lettere for de ubemidlede har Hs. Excellence Forstanderen under 19de November 1873 bestemt, at der af Stiftelsens Midler oprettes fire Fripladser i Snitteskolen, som regelmæssigt bortgives hver Oktober Maaned af Rektor efter Samraad med Snitteskolens Bestyrer.

	Ugentlig.	
I indeværende Skoleaar have Fagene været fordelte paa følgende Maade:		
Rektor Forchhammer Latin i VII og V	15	Timer.
Overl. Leth Dansk i II og I, Regning i Fbkl.	9	—
Overl. Kielsen Græsk i VII og V, Latin i V og III	22	—
Overl. Neergaard Hebraisk i VII og V, Naturhistorie i IV—I samt Fbkl., Geografi i IV—I og Fbkl.	23	—
Adj. Mossin Matematik i IV og i II, Naturlære i V, Historie i IV—I . . .	21	—
Adj. Hoff Dansk i VII, V og III, Engelsk og Oldnordisk i V, Tydsk i IV, III, II og Fbkl., Historie i Fbkl.	23	—
Adj. Damborg Fransk i VII—Fbkl., Religion i III, II, I	27	—
Adj. Andresen Latin i IV og II, Græsk i III og Religion i Fbkl.	22	—

Adj. Hasselager Historie i VII og V, Græsk i IV, Latin og Tydsk i I, Dansk i Fbkl.	24	Timer.
Adj. Petersen Naturlære i VII, IV og III Mathematik i VII, III og I, geometrisk Tegning i IV og III.	26	—
Konst. Adjunkt Markman Dansk i IV samt (med Assistenten) Gymnastik m. m. i alle Klasser	20	—
Tegnel. Bertelsen Skrivning og Tegning i II—I og Fbkl.	10	—
Organ. Hoffman Sang i hele Skolen . .	4	—

I Sangundervisningen deltage alle de Disciple, der have Stemme, stemmevis en Time om Ugen; Løverdag Eftermiddag Kl. 5—6 holdes Fællessang.

I særskilte Timer (20 om Ugen) giver Skolens Musiklærer, Organist Hoffman, Undervisning i Instrumentalmusik til de Disciple, der ytre Lyst og Anlæg i denne Retning.

Øvelser i Riffelskydning have været anstillede i Efteraaret med VII; hver Discipel har afgivet 25 Skud. I Løbet af Vinteren og Foraaret ere Skydeøvelserne begyndte helt forfra med de tre øverste Klasser; Ladningsgrebene ere indøvede, og Sigteøvelser ere holdte efter bedste Lejlighed, ligesom der kun er skudt med Salonriflen.

Fagenes ugentlige Timetal i de forskjellige Klasser sees af følgende Tabel:

	VII.	V.	IV.	III.	II.	I.	Fbkl.
Dansk*)	2	4	2 (1)	2 (1)	2	3	4
Latin	9	9	7	7	8	6	—
Græsk	6	6	5	5	—	—	—
Fransk	1	3	3	3	3	3	5
Tydk	—	—	2	2	2	2	4
Engelsk	—	—	—	—	—	—	—
(Hebraisk	2	2)	—	—	—	—	—
Religion og Bibelhist. .	—	—	—	2	2	2	2
Historie	4	3	2	2	2	2	2
Geografi	—	—	2	1	2	2	2
Mathematik og Regning	4	—	5	4	5	5	4
Naturlære	5	3	(2)	(2)	—	—	—
Naturhistorie	—	—	2	2	2	2	2
Skrivning	—	—	—	—	1	2	3
Tegning	—	—	(2)	(2)	1	1	2
Sang	2	2	2	2	2	2	2
Gymnastik osv.	2	3	3	3	3	3	3
Sum	36.	35.	35.	35.	35.	35.	35.

*) En Time har været fælles for VII og V. I V er der læst 2 Timer Islandsk.

Oversigt

over Skolens Arbejde fra 15de August 1873 til Juli 1874.

Dansk (Svensk; Oldnordisk).

VII og V Kl. (i Fællestimen): Den danske Literaturhistorie fra Holberg til 1825 er gennemgaaet og dertil knyttet Oplæsning af Forfatterne.

VII Kl. Endel danske og svenske Digterværker oplæste. Mundtlige Foredrag af Disciplene. 16 Stile.

V Kl. 16 Stile. Mønster-Stykker af danske Forfattere oplæste.

Svensk. Til Øvelse i Oplæsning og Oversættelse er benyttet 1ste Afsnit af M. Hammerichs Læsestykker; Ordstammerne stadig jævnførte med Oldnordisk og danske Dialekter. Oplæst for Klassen af samme Bog endel Stykker, poetiske og prosaiske.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog S. 1—26 og 33—35. Iversens Formlære er lært med Tilføjelser især til de svage Verber.

IV Kl. Poetiske Skrifter fra Holberg til Nutiden ere læst paa Klassen; det vigtigste af Literaturhistorien er meddelt. Klassen har skrevet 15 Stile. Den ugentlige Separattime med den mathematisk-naturvidenskabelige Afdeling er især benyttet til at læse Stykker af Molière og Holberg og gennemgaa Momenter af Dramaets Historie. En halv Snes Timer ere anvendte paa Svensk efter Hammerichs Læsestykker.

III Kl. Den nordiske Mythologi er læst efter Dorphs Omrids og Arentzens og Thorsteinsons Mythologi. Oplæst for Klassen endel af Nordens Guder samt Hakon Jarl. Disciplene jævnlig øvede i Oplæsning baade af Poesi og Prosa; hver af Disciplene har maanedlig foredraget et udenadlært Digt. — Den ugentlige Time med den mathematisk-naturvidenskabelige Af-

deling er benyttet til Læsning af Homers Iliade og Odyssee med det Vigtigste af den græske Mythologi. Klassen har skrevet 17 Stile.

II Kl. Den ene egentlige Time har været anvendt til Stil. Klassen har skrevet 30 Stile, mest af beskrivende og fortællende Indhold, enkelte Gange Oversættelser fra Tydsk og Fransk; den anden Time er brugt til prosaisk og poetisk Læsning.

I Kl. Wulff: Dansk Læsebog for Mellemklasserne er benyttet til Oplæsning og Analyse; Bojesens Sproglære er læst og repeteret, endel Digte ere lærte udenad. Klassen har skrevet 50 Stile, hvoriblandt mange Diktatstile.

Fbkl. Funchs, Røginds og Warburgs Læsebog er benyttet til Oplæsning, Gjenfortælling og Analyse; af og til ere ogsaa andre Bøger anvendte til Oplæsning. Bojesens danske Sproglære. 8 Digte ere lærte udenad efter Læsebogen. Omtrent 60 Stile, især efter Diktat, af og til ogsaa som Gjengivelse af lette Smaafortællinger, ere skrevne paa Klassen.

Latin.

VII Kl. Dimittenderne opgive: Ciceros Cato major, Laelius, Senecas consolatio ad Marciam, Ciceros fire Taler mod Catilina, pro S. Roscio Amerino, Sallusts Jugurtha, Livius 9de og 10de Bog, Cæsar de bello Gallico 2den og 3die Bog, Horats' Oder Udvalg af 1ste, 2den og 3die Bog

tilligemed *carmen saeculare*, Brevene med *ars poetica*, Virg. Æneide 2den og 3die Bog, af Ovids Forvandlinger omtr. 900 Vers. — Deraf er i Aarets Løb læst *Consolatio ad Marciam*, Livius' 10de Bog, Horats' Breve, 2den og 3die Bog af Virgil.

Gjennemgaaet Tregders Litteraturhistorie, skrevet 42 Stile og 22 Versioner. Jævnlig Øvelser i at oversætte fra Bladet.

- V Kl. Ciceros Cato major og Lælius, Cicero pro Milone, Livius 31te Bog og, kursorisk, Ciceros 4de Tale mod Verres. Virgils 1ste og 4de Bog og Udvalg af Horats' Oders 1ste Bog. Efter Madvigs Sproglære. Formlæren og Orddannelselæren. 33 Versioner, næsten alle paa Klassen, samt hyppige Øvelser i at oversætte fra Bladet. Efter Bojesens Haandbog i de romerske Antiquiteter læst de første 71 Sider.
- IV Kl. Ciceros Tale for Sex. Roscius, Kap. 1—26. Repeteret 1ste og 2den Tale mod Catilina. Livius' 10de Bog. Virgils Æneide 1ste Bog. Madvigs forkortede Sproglære repeteret. Omtr. 60 Stile, alle skrevne paa Klassen. Hver Maaned en Hjemmestil, saaledes at hver Discipel fik en særlig Opgave.
- III Kl. Cæsars galliske Krig 2den og, kursorisk, 3die Bog; Ciceros 1ste Tale mod Catilina og af 2den Kap. 1—7. 50 Hexametre lærte udenad. Madvigs forkortede Sproglære §§ 19—161, 186—261, 326—31 og 342—59. 66 Stile, alle skrevne paa Klassen.

II Kl. Af Cæsars galliske Krig 5te Bog. Formlæren repeteret og læst Kasuslæren; omtrent 50 Stile, alle skrevne paa Klassen. Megen Øvelse i mundtlig Stil.

I Kl. Forchhammers Læsebog er læst og repeteret. Det tilsvarende af Bøjningslæren efter Madvigs Sproglære; Øvelsen i Stil een Gang om Ugen har bestaaet i Oversættelse dels af Læsebogens danske Stykker, dels af Exempler, dannede af Læreren.

Græsk.

VII Kl. Dimittenderne opgive: Iliadens 1ste, 6te, 7de og 9de Bog, Tregders Anthologi til S. 65 med Forbigaaelse af adskillige Stykker, Herodots 5te Bog Kap. 23—25, 28—38, 49—51, 55—56, 62—65, 96—97, og 99—126 og 6te Bog Kap. 1—21, 25—50 og 94—140, Bergs Udvalg af Thukydid S. 1—16, 120—124 og 132—51 med Forbigaaelse af de større Taler, Platons Sokrates' Apologi og Kriton og Thriges Udvalg af Platon S. 27—31, 51—55 og 84—98. Heraf er i Aar læst Iliadens 6te og 7de Bog, Tregders Anthologi, Kapitlerne af Herodots 5te Bog, Bergs Udvalg af Thukydid S. 132—51, Platons Kriton og Thriges Udvalg af Platon S. 27—31, 51—55 og 84—98.

V Kl. Odysseens 1ste Bog, Iliadens 1ste og 9de Bog, og, kursorisk, Odysseens 6te, 7de og 8de Bog; Bergs Udvalg af Thukydid S. 1—45, med Forbi-

gaaelse af de større Taler, Herodots 6te Bog: fra Kap. 94. Enkelte Dele af Bergs Formlære: og 4de Kapitel af Tregders Mythologi.

- IV Kl. Xenophons Anabasis, 2den Bog. Homers: Odyssee 7de Bog og 8de Bog til v. 266. De 3 første Kapitler af Tregders Mythologi.
- III Kl. Bergs lille Forskole til Læsning af Græsk og de tilsvarende Afsnit af Formlæren. Nogle faa Sider af Bergs udvalgte Stykker af græske Historikere.

Fransk.

- VII Kl. Souvestre: Au coin du feu er benyttet til Exemtemporallæsning.
- V Kl. A. de Vigny Cinq-Mars. Barante, Jeannne d'Arc. Garrigues, Fransk Sproglære, Formlæren repeteret, Ordføjningslæren med endel Forbigaaelser. En Stil om Ugen.
- IV Kl. Af Sicks franske Læsebog for de højere Klasser er læst 150 Sider, deraf repeteret 100. Joinville, Histoire de saint Louis og Souvestre, Au coin du feu ere benyttede til kursorisk Læsning. En Stil om Ugen.
- Garrigues, Fransk Sproglære, Formlæren.
- III Kl. Af Sicks franske Læsebog for de højere Klasser er læst 100 Sider. Mérimée, Colomba læst kursorisk. Garrigues, Formlæren. En Stil hver anden Uge.
- II Kl. Af Sicks Læsebog for Mellemlasserne er læst c. 100 Sider. Garrigues, Fransk Sproglære, Formlæren. En Stil hver anden Uge.

- I Kl. Af Sicks Læsebog for Mellemklasserne er læst 50 Sider. Formlærens Skema efter Garrigues.
 Fbkl. Af Sicks Fransk Læsebog for Begyndere er læst 40 Sider. Af Garrigues' Franske Sprog-lære er læst Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber.

Tydsck.

- IV Kl. Jürs & Rungs Læsebog for Mellemklasserne S. 286—340; Jürs & Rungs Deutsche Dichter S. 26—32, 46—67, 69—80, 85—95, 112—123 samt af de senere Digtere en Snes udvalgte Digte. Læst Simonsens Syntax og repeteret enkelte Afsnit af Formlæren. Maanedlig opgivet en 100 Sider Udenomslæsning (hver af Disciplene 4 Tragedier af Schiller).
- III Kl. Jürs & Rungs Læsebog for Mellemklasserne S. 47—67, 81—89, 99—116, 176—83; kursorisk 116—25, 159—62. Af sammes Deutche Dichter 22 Digte, hvoraf 13 lærte udenad. Af Simonsens Formlære det Meste repeteret.
- II Kl. Launys og Pios Læsebog S. 67—79, 99—115. Jürs & Rungs Materialier Stykkerne 35—38, 51—54, 72—74, 77, 80, 81 (med Forbigaaelse af enkelte Exempler). Simonsens Formlære Verberne. Af og til Stile, ialt 8.
- I Kl. J. Listov: Tydsck Elementarvog til S. 66. Launy og Pio S. 43—54, 67—79, 99—154. Det vigtigste af Formlæren er indøvet efter Simonsens Formlære.
- Fbkl. Launys og Pios tydske Læsebog S. 1—30, kur-

sorisk 43—54, 67—79. Jürs & Rungs Materialier Stykkerne 22—26, 32—44, 46, 51—53. 22 Stile. Det vigtigste af Formlæren er indøvet med Benyttelse af Simonsens Bog.

Engelsk.

V Kl. Listovs Ledetraad; sammes Læsestykker II Afdel. 1—41, 61—85. Rosings Grammatik.

Hebraisk.

VII Kl. Genesis. Whittes Grammatik og Analyse ere benyttede.

V Kl. Genesis Kap. 1—13 ere læste og tildels repeterede. Af Whittes Grammatik: Formlæren.

Religion.

III Kl. Balslevs Katekismus. Assens' Lærebog i den bibelske Historie.

II Kl. Assens' Bibelhistorie S. 139—215. Af Balslevs Katekismus: Tredie Troesartikel, Fader-
vor, Daabens Sakrament.

I Kl. Balslevs Katekismus: Læren om Synden og den første og anden Troesartikel. Assens' mindre Lærebog i den bibelske Historie S. 59—125. Nogle Psalmer ere lærte efter Psalmebogen.

Fbkl. Balslevs Katekismus: § 1—§ 55. Assens' mindre Bibelhistorie S. 1—59. Omtrent 30 Psalmer.

Historie.

VII Kl. Dimittenderne: Verdenshistorien og Nor-

dens Historie efter Thriges og Blochs Lærebøger.

- V Kl. Thriges mindre Lærebog i den gamle Historie. Blochs Middelalderens Historie S. 1—46. Tidsrummet fra 1814 til Nutiden efter Blochs og Thriges Lærebøger.
- IV Kl. Blochs Lærebog i den nyeste Historie. Thriges Nordens Historie S. 182—247.
- III Kl. Efter Blochs Lærebog i Historien til Brug for Realskoler: Den nyere Historie S. 1—71. Blochs Nyeste Historie S. 1—64.
- II Kl. Blochs Middelalderens Historie S. 95—222.
- I Kl. Blochs Oldtidens Historie S. 1—94.
- Fbkl. Kofods fragmentariske Historie fra Folkevandringerne indtil den franske Revolution med Forbigaaelse af nogle Stykker.

Geografi.

- IV Kl. Thriges Lærebog i Geografien for de højere Klasser med Tillæget.
- III Kl. Thriges Lærebog i Geografien for de højere Klasser: S. 5—18, desuden Afrika, Amerika, Australien og de tilsvarende Afsnit af samme Forfatters Tillæg til Lærebog i Geografien.
- II Kl. Samme Lærebog S. 123—212, af Tillæget S. 1—27.
- I Kl. Samme Lærebog S. 18—108.
- Fbkl. Thriges Lærebog for de lavere Klasser S. 11—68, 85—114.

Mathematik.

VII Kl. Dimittenderne opgive: Steens Elementær Arithmetik og Elementær Algebra samt Schjødtes Tillæg; Mundts Planimetri og Stereometri samt Smiths Plantrigonometri.

I Aarets Løb er udført omtrent 45 skriftlige Opgaver.

IV Kl. Steens Elementær Algebra fra Potens i udvidet Betydning indtil Enden med enkelte Tilføjelser. Hele Algebraen er repeteret. Mundts Geometri §§ 303—405 med enkelte Forbigaaelser og Forandringer, samt en kort Fremstilling af Lighedannethed. Hele Geometrien er repeteret. Omtrent 50 matematiske Udarbejdelser, dels hjemme, dels paa Klassen.

III Kl. Steens Elementær Algebra § 2 om Rod og § 5 om Ligninger. Indholdet fra S. 10 til 19 er meddelt i et kortere Uddrag. Mundts Geometri fra § 265 til § 302, fra § 321 til § 332, fra § 345 til § 371.

II Kl. Efter Steens Elementær Arithmetik Proportioner og Decimalbrøk, efter Steens Algebra Læren om Potens. Mundtlig er der gennemgaaet Ligninger af første Grad med en og flere Ubekjendte, Kvadratrod og Regning med lette Bogstavudtryk. Mundts Geometri forfra til „Forhold mellem Linier“, dog med enkelte Forbigaaelser. 25 Extemporalarbejder i Arithmetik og Regning.

I Kl. Steens Arithmetik §§ 1—54 og 65—73. En Time ugentlig er anvendt til praktisk Regning.

Regning.

Fbkl. Hansens Tavleregnings Opgaver, 2den Del; de flinkere ere naaede til Procentregning, de mindre flinke til „Blandede Opgaver III“, eller til Decimaler. Hovedregning 1 Time om Ugen.

Naturlære.

VII Kl. Dimittenderne opgive: Ørsteds mekaniske Fysik og Petersens kemiske Fysik, samt Jørgensens Astronomi.

V Kl. Efter Holtens Naturlære Ligevægt, Varme, Magnetisme og Gnidningselektricitet. Jørgensens Astronomi indtil de keplerske Love.

IV Kl. Efter Deichmann Branths Naturlære er der læst saa meget, som formentlig svarer til de i Cirkulæret af 9de August 1871 stillede Forordringer. Johnstrups Kemi.

I geometrisk Tegning er der gennemgaaet saadanne lette Konstruktioner, der ikke gaa meget udenfor, hvad der findes i Mundts Geometri. Mundtlig er der i adskillige Timer løst vanskeligere Opgaver, baade ved Konstruktion og ved Beregning.

III Kl. Johnstrups Kemi. Efter Holtens Naturlære Magnetisme og Elektricitet til § 297. I geometrisk Tegning er der indøvet de Konstruktioner, som findes i Mundts Geometri. I nogle af Timerne er der regnet geometriske Opgaver efter Petersens Opgavesamling.

Naturhistorie.

- IV Kl. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2. — Vau-
pells Botanik.
- III Kl. Samme Lærebøger: fra Aberne til de frigjæl-
lede Fiske; de enkimbladede Planter fra Halv-
græsserne, desuden de nøgenfrøede og blom-
sterløse Planter.
- II Kl. Samme Lærebøger: fra Leddyrene indtil Or-
mene o: Side 162—210; de tokimbladede
Planter.
- I Kl. Samme Lærebøger: Fra Hønsefuglene indtil
Leddyrene; den botaniske Formlære.
- Fbkl. Lützens Lærebog: Side 1—96.

Stipendierne.

For Skoleaaret 1873—74 have

a. Stiftelsens Gratistpladser (fuldstændig Fritagelse for Kontingent) været tildelte Disciplene L. Nielsen, M. Petersen-Friis, C. Bech, C. Friderichsen, J. Balle, G. Bruun, Chr. Andersen, S. K. Nielsen, T. Schack, A. Gad, Ad. Hansen og S. Falkenskjold, H. Knudsen (udgaaet), V. Albeck J. Davidsen, O. Johansen, J. Riis og C. Blom;

b. de Resenske Gratistpladser S. Ørsted og M. Wad;

c. den Rønnenkampske Gratistplads (for en Slesviger) V. Joost;

d. Stiftelsens halve Gratistpladser (det aarlige Kontingent 120 Rd.) V. Holm, J. Jespersen, E. Johnsen, A. Jørgensen, C. Hansen, F. Salicath, O. Finsen, C. Bülow, E. Drechsel (udgaaet) og J. Grønbech.

Ansøgninger om Gratistpladser for Disciple her i Skolen maa indgives til Stiftelsens Forstander inden hvert Aars 1ste August.

De to **Universitetsstipendier** paa 150 Rd. i 3 halv-aarlige Portioner have iaar været tillagte Studenterne J. Tofte og Fr. Willerup, der ifjor dimitteredes her fra Skolen.

De to **Meyerske Examens-Præmier**, hver paa 30 Rd., tilkjendtes for Aaret 1873 Disciplene Ad. Hansen og A. Gad.

Det **grevelig Moltkeske Skolestipendium** for kgl. Embedsmænds Sønner, 4 Portioner paa 25 Rdl. halvaarlig, uddeltes i Decembertermin 1873, ligesom i indeværende Junitermin, til V. Holm, Chr. Selmer, L. Redsted og J. Jespersen.

Det **grevelig Moltkeske Universitetsstipendium** for kgl. Embedsmænds Sønner (100 Rd. halvaarlig, delt i to eller tre Portioner) blev for Decembertermin oppebaaret af Stud. polit. G. Wad og Stud. theol. P. Plum, begge med 50 Rd.

Rejsestipendiets Fond. Restbeløbet, 24 Rd. 35 Sk. med paaløbende Renter indestaaer i Ringsted Sparekasse.

„Overlærer Albert Leths Legat“ har for Aaret 1873

været tillagt Stud. theol. Falkenstjerne og for Aaret 1874 Stud. med. Ferd. Giellerup.

De videnskabelige Samlinger.

Skolens naturhistoriske Samling er ved privat Velvillie kommet i Besiddelse af en Bændelorm (*Tænia coenurus*), givet af Hr. praktiserende Læge Hansen i Nestved, og en Samling af 11 vestindiske Fugle, given af Hr. Vexelmægler Blad i Kjøbenhavn. **Bibliotheket** har siden Juni Maaned forrige Aar foruden den sædvanlige Udvidelse ved Kjøb af Nyt og paa Auktioner samt de af Ministeriet tilsendte, med † betegnede, Bøger, tillige modtaget enkelte nedenfor angivne private Gaver.

- Aal, J., Erindringer. 1—3. Christiania. 1844—45. (Grundtvigs Auktion).
- Aarbøger for nord. Oldkyndighed og Historie. Forts. 1873—74.
- † Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearchiv. V. 3. 4to.
- † Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliothek. Udg. af C. Bruun. II. 3.
- Andresen, A., Kunstindustrien. 1873.
- † d'Arrest, H., Undersøgelse af de nebuløse Stjerner i Henseende til deres spektralanalytiske Egenskaber. 1873.
- d'Aubigné, J. H. Merle, To Konger og to Kongeriger. Ved C. M. Eckhoff. Bergen 1873.
- Bancroft, G., History of the United States. 1—3. Boston 1841. (Grundtvigs Auktion.)
- Barande, M., le baron de, Histoire de Jeanne d'Arc. Paris. 1872.
- Berggreen, A. P., Melodier til Psalmebogen. 4de Udgave. 1868.
- Betænkning og Forslag fra den under 26de Maj 1856 af Krigsministeriet i Anledning af den i Armeen herskende Øjensygdom nedsatte Kommission. (Gave af Finantsminister Krieger.)
- Bignon, M., Histoire de France. 1799—1807. 1 vol. 4. Bruxelles. 1836. (Gave af Samme.)
- Deuxième époque. 1807—12. 4 vol. Paris. 1838. (lgl.)
- Dernière époque. 1812—15. 4 vol. Paris 1845—50. (lgl.)

- Bjørnsen, Bj., Fortællinger. 1—8 H.
 Blom, H., Meddelelser om den russiske Kirke. 1874.
 Brachet, A., Grammaire historique. Paris. 1872.
 Brandes, G., Reaktionen i Frankrig. 1874.
 Brasch, C., Gamle Ejere af Bregentved 1382—1740. 1873.
 (Gave af Grev Moltke til Bregentved.)
 Bricka, C. F., Kong Frederik den Andens Ungdomskjærlighed. 1873.
 Bricka, C., og S. Gjellerup, Den danske Adel i det 16de og 17de Aarh. 1 H. 1874.
 Bricka, Dr. Th, Cholera-Epidemien i Danmark 1853. Kbh. 1855. (Gave af Finansm. Krieger.)
 Bricka, G., og C. Thomsen, Udvalg af Tacitus' Annaler. 1873.
 Brougham, H. Lord, Historical Sketches of Statesmen. Paris. 1838. (Grundtv. Aukt.)
 Brøchner, Dr. H., Philosophiens Historie i Grundrids. 1. 1873.
 Byron, Udvalgte dramat. Digte og Fortællinger ved E. Lembeke. 1—2. 1873.
 Bøhringer, F., Die Kirche Christi und ihre Zeugen. 1 Bd. II. 2.
 Cantù, C., Verdenshistorie. 22—28 H.
 Cicero, M. Tull., Epistolae, ed. Dr. A. S. Wesenberg. 1—2. Lipsiae 1872—73.
 — Accusationes in C. Verrem. Lib. IV. ed. Dr. J. Bang. 1873.
 Conversationslexicon, Nordisk. Anden Udg. 39—46 H.
 Daae, L., Historiske Skildringer. Kristiania. 1873.
 Dahl, H., Dansk Hjelpeordbog. 2—4 H.
 Danske Magazin. Fjerde Række. IV. 1. 1874.
 Dansk Kirketidende. Forts. 1873—74.
 Dass, Petter, Nordlands Trompet samt Viser og Rim. Udg. for den norske hist. Forening af A. Eriksen. 1—2 H. Kristiania. 1873—74.
 Devrient, E., Geschichte der deutschen Schauspielkunst. 1—4. Leipzig. 1848—61.
 Durand, Hipp., Les grands poètes. Paris.
 — Les grands prosateurs. Paris.
 Düben, G. v., Om Lappland och Lapparne. Stockh. 1873.
 Eschricht, D., Om Muligheden af at helbrede og opdrage Idioter. 1854. (Gave af Finansm. Krieger.)
 Estrup, H., Absalon i Sorøe. 1826. (Grundtv. Aukt.)
 † Fenger, S., Beenmarvens Udvikling. 1873.
 Folkevennen. XXII. 2—6. XXXII. I. Kristiania.
 † Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet og polyt. Lærestalt. 1873. 1—2.
 † Fortegnelse over de Studerende, der have taget Afgangsexamen 1873.
 Fra alle Lande. Forts. 1873—74.
 Fra Videnskabens Verden. 1. J. Worsaae, De Danskes Kultur i Vikingetiden. 1873. 2. Dr. A. S. Guldberg, Om Cirkelens

- Kvadratur. 3. C. Paludan-Müller, Sagnet om den himmelfaldne Danebrogsfane. 4. Koefoed, L., Fæstningernes Konstruktion og Betydning i Nutiden. 5. Th. Kierulff, Nogle af Geologiens Tidsmaalere. 1874.
- Freytag, G., Die Technik des Dramas. Leipzig 1872.
- Gosch, C., Udsigt over Danmarks zoologiske Literatur. II. 2. 1873.
- Grimm, J. und W., Deutsches Wörterbuch. IV—V. Fortsetz. 1873—74.
- Grundtvig, J., Nogle Bemærkninger vedrørende vort Archivvæsen. 1873.
- Guizot, Histoire de la civilisation en Europe. Paris. 1871.
- Guldberg, Dr. A. S., Om Sandsynlighedsberegninger. Kristiania. 1873.
- Hammerich, F., De episk-kristelige Oldkvad hos de gotiske Folk. 1873.
- Hammond, H., Den norske Missions Historie. (Grundtv. Auktion.)
- Heine, H., Sämmtl. Werke. 1—8. Hamburg. 1867. (Justitsraad Fabricius' Auktion.)
- Holberg, L., Comedier ved F. L. Liebenberg. 1—8. 1848—54.
- Epistler ved Chr. Bruun. 4. 1873.
- Trende Epistler til . . . Udg. af J. Levin. 1857. (Justitsr. Fabricius' Auktion.)
- † Holm, R. A., Om avtomatiske Bevægelser hos Sindssyge. 1873.
- Horats, Brev til Pisonerne ved F. Gjertsen. Kristiania. 1871.
- Hübertz, Dr. J. R., Beretning om Cholera-Epidemien i Kjøbenhavn 1853. Kbh. 1855.
- Høyen, N. L., Skrifter, udg. ved J. L. Ussing. 3—4.
- † Indbydelsesskrifter til Examina i de danske Skoler 1873 og Reykjavik 1872.
- † Indbydelsesskrifter til Examina i norske og svenske Skoler 1873.
- Jahrbücher für classische Philologi. Supplementbd. VI. VII. 1. Jahrbücher, Neue für Philologie und Pädagogik. Fortsetz. 1873—74.
- Jamin, M. J., Petit traité de physique. Paris. 1870.
- Jørgensen, A. D., Den nordiske Kirkes Grundlæggelse. 1. 1874.
- Jørgensen, C., Histor. Oversigtstabeller. 1873.
- Kalender, Kristelig for 1870, 1871, 1874.
- Kant, J., Kritik der practischen Vernunft. 4te Aufl. Riga. 1797. (Konows Aukt.)
- Kritik der reinen Vernunft. 5te Aufl. Leipzig. 1799. (Konows Aukt.)
- Klee, F., Amerika især i den nyeste Tid. 1837—38. (Grundtv. Auktion.)
- Kugler, F., Geschichte der Baukunst. 4. Stuttgart. 1873.
- Lacroix, P., Moeurs, usages et costumes au moyen age Paris. 1873.

- Lacroix, P., *Vie militaire et religieuse au moyen age*. Paris. 1873.
- *Les arts au moyen age*. Paris. 1874.
- Lamartine, A., *Lectures pour tous*. Paris. 1867.
- *Premières méditations poétiques*. Paris. 1872.
- Legouvé, E., *Sully*. Paris. 1873.
- Lehmann, H., *Velstandslære*. 2 H. Kristiania. 1874.
- † Levison, F., *Bidrag til Læren om Fostervandet*. 1873.
- † *Liste over de Studerende, som i Aaret 1872 have taget den filosofiske Examen*.
- Littré, E., *Dictionnaire de la langue Française*. 1—4. Paris. 1869—73.
- Madvig, J. N., *Adversaria critica*. II. Hauniae. 1873.
- Martensen, H., *Katholicisme og Protestantisme*. 1874.
- Martus, H., *Mathematische Aufgaben*. 1—2. Greifswalde. 1869—70.
- Middleton, *The history of the life of M. Tull. Cicero*. 1—4. Basil. 1790.
- Milman, H., *The history of Christianity*. 1—2. Paris. 1840. (Grundtv. Aukt.)
- Moldenhawer, J., *Besøg i nogle Idiotanstalter*. 1855. (Gave af Finansm. Krieger.)
- Monrad, D. G., *Nogle Bemærkninger angaaende Troesbekjendelsen*. 1873.
- Monrad, M., *Tankeretninger i den nyere Tid*. Christiania. 1874.
- Montelius, *Om Livet i Sverige under Hednatiden*. Stockholm. 1873.
- Monumenta historiæ Danicæ*. Udg. af H. Rørdam. II. 1—2.
- Müller, Dr. Joh., *Mathem. Supplementbd. zum Grundriss der Physik und Meteorologie*. Braunschw. 1866.
- Nielsen, O., *Liber census Daniae*. 1873.
- *Kjøbenhavns Diplomatarium*. II. 2.
- Nielsen, R., *Natur og Aand*. 1873.
- *Om Betingelserne for en kraftig Villie*. 1874.
- Nielsen, Y., *Af Norges nyere Hist.: Grev Sandels Statholderskab 1818—27*. Kristiania. 1873.
- Nyerup og Rahbek, *Bidrag til den danske Digtekunsts Hist.* 1—4. 1800—1808. (Justitsr. Fabricius' Aukt.)
- Oversigt over det kgl. Videnskabernes Selskabs Forhandlinger*. 1873. 1—2.
- Overskou, Th., *Den kgl. danske Skueplads' Hist.* 1849—74. 1—5 H.
- *Haandbog for Yndere og Dyrkere af den dramatiske Literatur og Kunst*. 1865. (Fabr. Aukt.)
- Pave Clemens XIV's *Breve af 21de Juli 1773*. Kbh. 1873.
- Pertz, G. H., *Das Leben des Ministers Freiherrn von Stein*, 1—6. Berlin 1849—55. (Konows Aukt.)
- Petermann, A., *Geogr. Mittheilungen*. 1873. 7—12. 1874. 1—6. Ergzh. 35—36.
- Petersen, Joh., *Billeder af Livet i Oldtiden*. 1—5 H. 1873—74.

- Plautus, *Mostellaria* ved S. Bugge, overs. af Fr. Gjertsen. Kristiania. 1873.
- Prutz, R., *Ludwig Holberg. Sein Leben und seine Schriften.* Stuttgart und Augsburg. 1857.
- Rahbek, K. L., *Om Ludvig Holberg som Lystspildigter.* 1—3. 1815—17. (Fabr. Aukt.)
- Ravn, N. E., *Om Svangerskabets Grændser.* 1856. (Gave af Finansm. Krieger.)
- Retzius, *Om de äldsta spåren af människans tillvaro på vår jord.* Stockholm. 1873.
- Revue des deux mondes. 1873. Juni—Decbr. 1874. Jan. — Maj.
- Riant, A., *Hygiène scolaire.* Paris. 1874.
- Runeberg, J. L., *Saml. Skrifter.* 1—8.
- Rørdam, Dr. H., *Kjøbenhavns Universitets Historie 1588—1621.* III. 1—2.
- *Kjøbenhavns Universitets Historie, Aktstykker og Breve til.* 4—5 H.
- Rørdam, S., *Melitos Tale til Kejser Antonin.* 1856. (Grundtv. Avkt.)
- Røtscher, Dr. H., *Cyclus dramatischer Charaktere.* Berlin 1844. (Fabr. Aukt.)
- *Dramaturgische Skizzen und Kritiken.* Berlin 1847. (Fabr. Aukt.)
- Samling af Love og Anordninger m. v. 1870—74. 4 H. 1873.
- Samling af Skrifter til Erindring om K. L. Rahbek og K. M. Rahbek. 1831. (Fabr. Aukt.)
- Samlinger, *Danske for Historie osv.* 2den R. II. 1—2.
- *Det norske Oldskriftsselskabs.* XVII—XVIII. Christiania. 1873.
- *Ny kirkehistoriske.* Forts. 1873—74.
- *til Fyens Hist. og Topogr.* Forts. 1873—74.
- *til jydsk Hist. og Topogr.* Forts. 1873—74.
- Sander, L., *Polyhymnia, Euterpe og Theone.* 1813. (Fabr. Aukt.)
- Sand, George, *François le Champi.* Paris. 1869.
- Sars, J., *Udsigt over den nyere norske Historie.* 1. Christiania. 1874.
- Schaefer, A., *Abriss der Quellenkunde der griechischen Geschichte bis auf Polybius.* 11te Aufl. Leipzig. 1873.
- Scharling, H., *Menneskehed og Christendom.* 1. 1872.
- † Schmidt, V., *Indledning til Syriens Hist. i Oldtiden.* 1872.
- Scott, W., *Poetical works.* London. 1869. (Gave af Pastor Becker i Soderup.)
- Selmer, D. J., *Neue Versuche die Kirchengeschichte der ersten Jahrhunderte mehr aufzuklären.* Leipzig. 1788.
- Seneca, *Tre Dialoger.* Ved M. Gjertz. 1873.
- Sick, Chr., *Materialier til franske Stiløvelser.* II. 1873.
- Skavlan, Olaf, *Holberg som Komedieforfatter.* Kristiania 1872.
- Stahr, A., *Tiberius.* Berlin. 1873.
- † *Statistisk Tabelværk.* 3. R. 20—21. 1872. 22. 1873.
- † *Statistiske Meddelelser.* 10—11. 1873.
- † *Sammendrag af statistiske Oplysninger.* 1—5. 1869—73.

- † Steen, A., Integration af lineære Differentialligninger af anden Orden ved Hjælp af Kjædebrøker. 1873.
- Steenstrup, Joh., Studier over Kong Valdemars Jordebog. 1. 1873.
- Suomi. 1863—65. (Gave af Finansm. Krieger.)
- Svenskt biografiskt Handlexikon ved H. Hofberg. Stockh. 1—2.
- Sydow, E. v., Erinnerungen aus dem Leben des Kais. russ. General-Lieutenant J. v. Blaramberg. 1. Berlin. 1872.
- Tabernæmontanus, D. Jacobus Theodorus, New vollkommen Kräuter Buch. Basel. 1664. (Gave af Apotheker Hansen i Næstved.)
- Taine, H., Den engelske Literaturs Historie, overs. af H Vodskov. 1—5 H. 1873—74.
- Thorsøe, A., Danmarks Hædersdage i det 19de Aarh. Slutning. 1873.
- Tidsskrift, Botanisk. 2den Række. II. 3. III. 1—2.
- for Mathematik. 3die R. IV. 1—2.
- for Physik og Chemi. XIII. 1—3 H.
- for popul. Fremstillinger af Naturvidenskaben. 4 R. V. 3—6. 5 R. I. 1.
- Historisk. 4de R. IV. 2.
- Historisk. Udg. af den norske hist. Forening. III. 1
- Naturhistorisk. Forts. 1873—74.
- Nordisk for Philologi og Pædagogik. N. R. I. 1—2.
- Nyt for udenl. theol. Lit. 1874. 1.
- Pedagogisk. Stockholm. Forts. 1873—74.
- Svensk, för lit., polit., ekon. Forts. 1873—74.
- Theologisk. Udg. af C. Kalkar. Forts. 1873—74.
- Theologisk, for den evang.-luth. Kirke i Norge. Ny Række. II. 4. III. 1—2.
- Tieck, Kritische Schriften. 1—4. Leipzig. 1848—52. (Fabr. Aukt.)
- Trier, H., Amos Comenius' Grundtanker om Opdragelsen. 1874.
- Tuxen, J. C., Den danske og norske Sømagt. 1—8. 1873—74.
- Ussing, J. L., Fra en Reise. Archæolog. Skildringer. 1873.
- Wackernagel, Dr. K., Das deutsche Kirchenlied. Stuttgart 1841. (Grundtv. Aukt.)
- Wailly, N. de, Histoire de St. Louis par Joinville. Paris. 1872.
- Vaupell, O., Den dansk-norske Hærs Historie. 19—32.
- Vedel, E., Undersøgelser angaaende den ældre Jernalder paa Bornholm. 1873.
- Wedel, F., Gilder og Laug i Flensborg. 1—2. 1873.
- Weilbach, Ph., Maleren Eckersbergs Levned og Værker. 1872. (Grundtv. Aukt.)
- Wesenberg, A. S., Emendationes alterae s. annotat. crit. ad Ciceronis epistol. edit. Lipsiae. 1873.
- Vigny, A. de, Cinq-Mars. Paris. 1871.
- Ziegler, C., Illustrationen zur Topographie des alten Roms. II. 1. Stuttgart. 1874.

Disciplenes Morskabsbibliothek, som bestyres af Adjunkt Hasselager, har i Skoleaaret 1873—74 havt en Tilvæxt af omtrent 40 Bind.

Skolens **Oldsagssamling**, der skylder Kammerraad Bang, tidligere Ejer af Mogenstrup Gaard, sin Tilblivelse, har ifjor modtaget en betydelig Tilvæxt, idet Kammerraad Bang paa ny har skjænket hele sin betydelige Samling, Frugten af mange Aars Samlervirksomhed, til Skolen. Oldsagssamlingen, der hidtil har havt en ganske midlertidig Plads, vil nu i Sommerens Løb blive ordnet og opstillet i særligt dertil indrettede Skabe og Montre i en af de gamle Hvælvinger under den Fløj, hvor Forstanderboligen er, og vil derved blive tilgængelig for Skolens Ungdom og Enhver, som maatte have Interesse for vore Oldtidsminder.

Skolens Examina

agtes afholdt iaar i følgende Orden.

I. Den skriftlige Del.

Afgangsprøven*). Mandag d. 15de Juni 8—12
Oversættelse fra Latin, 4—8 Arithmetisk Udarbejdelse.
Tirsdag d. 16de Juni 8—12 Dansk Udarbejdelse II
(fri Opgave), 4—8 Oversættelse fra Dansk til Latin.
Onsdag d. 17de Juni 8—12 Geometrisk Udarbejdelse,
4—8 Dansk Udarbejdelse I (bunden Opgave). Fjerde
Klasse, der faaer sine Opgaver sendte fra Ministeriet:
Mandag d. 15de Juni 8—12 Dansk Stil, 4—8 Geo-
metri. Tirsdag d. 16de Juni 8—12 Arithmetik, 4—8
Latinsk Stil. — Den øvrige Skoles skriftlige Prøve
falder fra den 2den til 4de Juli undtagen V Klassen,
der falder samtidigt med Dimittenderne.

*) I Afgangsprøven deltage som Privatister:

Lærer Søren Nielsen (bestod 1872 Præliminærprøven
som Privatist ved Herlufsholm Skole).

Heinrich Ohlsen Bagge Krüger (bestod 1871 Præliminær-
prøven ved Herlufsholm Skole).

Albert Cosmus Urban Bergman (bestod 1873 Præliminær-
prøven som Privatist ved Herlufsholm Skole).

Dines Jørgensen Barsø (bestod 1872 Præliminærprøven
som Privatist ved Metropolitanskolen).

II. Den mundtlige Del.

AFGANGSPRØVEN.

Mandag den 29de Juni.

Kl.

Kl.

8 Dim. a. *) Græsk K. 3 Dim. b. Latin F.

Tirsdag den 30te Juni.

8 Dim. a. Latin F. 3 Dim. b. Græsk K.

Onsdag den 1ste Juli.

8 Dim. b. Arithmetik P. 3 Dim. a. Geometri P.

Torsdag den 2den Juli.

8 Dim. b. Geometri P. 2 Dim. a. Arithmetik P.

løverdag den 4de Juli.

8 Dim. a. Naturlære P. 2 Dim. b. Naturlære P.

Mandag den 6te Juli.

7 Dim. a. b. Historie Hs.

AARSPRØVEN.

Mandag den 6te Juli.

8 IV Fransk Dbg.

III Latin Kls.

II Naturhistorie Ngd.

I Historie Mss.

Tirsdag den 7de Juli.

8 IV Historie Mss. 4 V Historie Hss.

III Tydsk Hff.

IV Geografi Ngd.

II Fransk Dbg.

III Græsk Andr.

I Geografi Ngd.

Fbkl. Tydsk Hff.

*) Ved **a** betegnes de lige, ved **b** de ulige Nr. i Klassen.

Onsdag den 8de Juli.

Kl.	Kl.
8 V Latin Frch. Kls.	4 V Engelsk Hff.
IV Tydsk Hff.	3 IV, III Naturlære.
III Geografi Ngd.	4 II Geometri Mss.
II Arithmetik Mss.	I Naturhistorie Ngd.
	Fbkl. Dansk Hss.

Torsdag den 9de Juli.

8 V Græsk Kls.	4 IV Geometri Mss.
IV Arithmetik Mss.	II Latin Andr.
III Naturhistorie Ngd.	I Tydsk Hss.
II Tydsk Hff.	Fbkl. Geografi Ngd.

Fredag den 10de Juli.

8 V Fransk Dbg.	4 III Arithmetik Pts.
IV Græsk Hss.	II Historie Mss.
III Historie Mss.	I Fransk Dbg.
	Fbkl. Naturhistorie Ngd.

Lørdag den 11te Juli.

8 V Islandsk Hff.	4 IV Naturhistorie Ngd.
I Arithmetik Pts.	III Geometri Pts.
Fbkl. Fransk Dbg.	Fbkl. Historie Hff.

Mandag den 13de Juli.

8 V Naturlære Mss.
IV Latin Andr.
III Fransk Dbg.
II Geografi Ngd.
I Latin Hss.

Prøven i Religion vil blive afholdt for III Kl. Onsdag d. 1. Juli Kl. 8, for II Kl. samme Dag Kl. 4, for Fbkl. Torsdag d. 2. Juli Kl. 8, for I Kl. samme Dag Kl. 4.

Mandag Aften den 13de Juli bekjendtgjøres Udfaldet af Censuren for samtlige Klasser, hvorefter **Sommerferien** tager sin Begyndelse.

Tirsdag den 14de Juli Kl. 8 bliver Prøve af de Disciple, der ere indmeldte til 1ste Klasse og Forberedelsesklassen. De, der ere indmeldte til højere Klasser, prøves Torsdag den 25de Juni Kl. 8.

Søndag den 16de August Kl. 6 Eftermiddag maa Disciplene atter være samlede paa Herlufsholm. Mandag den 17de til sædvanlig Tid begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre og Værger, saavel som Enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning.

Joh. Forchhammer.